

Редько Анастасія Геннадіївна

студентка 2 курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ В ІНТЕРНЕТ-ТОРГІВЛІ

Відповідно до Конституції України, людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю, а її права, свободи та гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави [1]. Зауважимо, що складовою частиною захисту прав людини є захист її споживчих прав. Особливо актуальним постало питання захисту прав споживачів під час купівлі товарів через мережу Інтернет, оскільки в умовах нано-технологій інтернет-торгівля заміняє собою купівлю товарів на ринках та магазинах.

В зв'язку з вищезазначеним ми дослідимо яким чином споживачі можуть захистити свої права під час купівлі товарів через Інтернет.

Варто зазначити, що в сучасних умовах нормативно-правове регулювання електронної торгівлі забезпечується низкою нормативно-правових актів, серед яких можемо виділити такі як Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22.05.2003 р. № 851, Закон України «Про електронний цифровий підпис» від 22.05.2003 р. № 852, що визначають поняття електронного документа та електронного документообігу, електронного цифрового підпису, закріплюють світові тенденції щодо визнання юридичної сили електронного документа, права та обов'язки суб'єктів електронного документообігу, відповідальність тощо [2, с. 36].

Разом з тим, на сьогоднішній день захист прав споживачів в даній сфері здійснюється відповідно до норм Закону України «Про електронну комерцію», який визначає організаційно-правові засади діяльності у сфері електронної комерції в Україні, встановлює порядок вчинення електронних правочинів із застосуванням інформаційно-телекомунікаційних систем та визначає права і обов'язки учасників відносин у сфері електронної комерції [3]. Крім того, Інтернет торгівля цілком підпадає під дію Цивільного кодексу України, а також Закону України «Про захист прав споживачів».

На нашу думку, захист прав споживачів в даній сфері все ж таки повинен відбуватися в рамках базового Закону. Так, згідно ст. 5 Закону України «Про захист прав споживачів» держава забезпечує споживачам захист їх прав, надає можливість вільного вибору продукції, здобуття знань і кваліфікації, необхідних для прийняття самостійних рішень під час придбання та використання продукції відповідно до їх потреб, і гарантує придбання або одержання продукції іншими законними

способами в обсязі, що забезпечує рівень споживання, достатній для підтримання здоров'я і життєдіяльності [4].

В свою чергу, зміст правового статусу споживача складає великий перелік прав споживачів, який характеризується відносною стійкістю та сталістю. Скажімо, законодавець наділив споживачів чималим переліком прав, які закріплені у Законі України «Про захист прав споживачів», главі 20 Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, а також низці інших Законів України та інших підзаконних актів [5, с. 50]. Тому, при купівлі товарів через Інтернет, споживач має право захищати свої права за допомогою низки правових інструментів.

На думку А. С. Михалева торгівлю через Інтернет цілком можна віднести до продажів товарів на замовлення, яка має деякі особливості, закріплені в Правилах продажу товарів на замовлення та поза торговельними або офісними приміщеннями, затверджених наказом Мінекономіки № 103 від 19.04.2007 [6, с. 222]. Якщо керуватися цим документом, інтернет-торгівля має всі характерні риси продажу товарів на замовлення, оскільки в даному випадку споживач укладає договір купівлі-продажу товарів із продавцем на відстані за допомогою засобів дистанційного зв'язку або здійснює їх попереднє замовлення безпосередньо в продавця. До засобів дистанційного зв'язку в цьому контексті п. 1.2. Правил № 103 відносить телекомунікаційні мережі, поштовий зв'язок, телебачення, інформаційні мережі, зокрема Інтернет, які можуть використовуватися для укладення договорів на відстані [7]. Оскільки покупцем в інтернет-магазині найчастіше є фізична особа, практично всі відносини в цій сфері підпадають під дію норм Цивільного кодексу України і Закону України «Про захист прав споживачів».

Таким чином, на сьогодні захист прав споживачів здійснюється, насамперед, нормами Цивільного кодексу України, Закону України «Про захист прав споживачів» і Закону України «Про електронну комерцію». Тріада вищезазначених нормативних актів і становить нормативну базу правового регулювання в цій сфері.

Список використаних джерел

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – С. 141.
2. Кузьміна М. М. Правове регулювання захисту прав споживачів в інтернет-торгівлі / М. М. Кузьміна // Право та інновації. – 2014. – № 3. – С. 36-42.
3. Про електронну комерцію; Закон від 03.09.2015 № 675-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 45, ст. 410.
4. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 р. // ВВР України. – 1991. – № 30. – Ст. 379.

5. Старицька О. О. Поняття та критерії класифікації правового статусу споживача: теоретико-правове дослідження / О. О. Старицька // Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. – 2012. – № 3. – С. 48-52.
6. Михалев А. С. Права споживачів при купівлі товарів через Інтернет – магазин / А. С. Михалев, В. В. Мельник // Сучасні інформаційні системи і технології: матеріали Першої міжнародної науково – практичної конференції, м. Суми, 15-18 травня 2012 р. – Суми: СумДУ, 2012. – С. 222-225.
7. Про затвердження Правил продажу товарів на замовлення та поза торговельними або офісними приміщеннями. / Наказ, Правила від 19.04.2007 № 103. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1181-07>

Ключові слова: захист прав людини, права споживачів, інтернет-торгівля, електронна комерція, правовий статус споживача.

Науковий керівник: к.ю.н., доц. Калітенко О. М.

Рильська Юлія Олексіївна

студентка 2-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ВІДМОВА ВІД СПАДЩИНИ

Вирішуючи питання щодо доцільності прийняття спадщини варто враховувати, що спадкоємець набуває не тільки права, але й обов'язки, що належали спадкодавцеві та не припинилися внаслідок його смерті. Типовою є ситуація, коли спадкоємець отримує майно, банківські вклади тощо, і при цьому, відсутні будь-які майнові зобов'язання, виконання яких має наслідком «знецінити» усі залишені спадкодавцем надбання. Однак, іноді у спадкоємців виникають ситуації за яких прийняття спадщини є не вигідним. Як бути в такій ситуації та грамотно скористатись своїми правами?

Правова система України дає визначення спадкуванню як універсальне правонаступництво. Тобто, спадщину можна або прийняти повністю, або відмовитися від неї взагалі. Прийняття або відмова від спадщини з умовою чи з застереженням не допускається. Відмова від спадщини – це право, а не обов'язок спадкоємця, тому початок перебігу строку відмови від прийняття спадщини починається з часу, коли спадкоємець набуває свого суб'єктивного права на спадкування (Відмова від спадщини та наслідки її застосування [Електронний ресурс]. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: <http://radako.com.ua/news/vidmova-vid-spadshchini-ta-naslidki-yiyi-zastosuvannya>).

Процедура спадкування передбачає, що спадкоємець у 6-місячний термін має подати нотаріусу заяву про прийняття спадщини (не